

29 קרבן ציבור, ולפיכך ניתן היה לומר, שלפי כל הדעות,
 30 גם לדעת רבי יונתן, מצרפים אל הציבור (השעיר) עוד
 31 יחיד (הפר65) – "מערבין לקרנות". אך לא כך בענין
 32 המקלל, כאשר הן אביו והן אמו הם יחידים.

ט.

החידוש שבמחלוקת בענין "ומתו גם שניהם"

33 מחלוקת נוספת בין רבי יאשיה לרבי יונתן, האם
 34 "שניהם כאחד" או "אחד אחד בפני עצמו" –

35 ח) בענין⁶⁶ גדול הבא על הקטנה⁶⁷, "ומתו גם
 36 שניהם"⁶⁸. עד שיהיו שוין כאחד – דברי רבי יאשיה.
 37 רבי יונתן אומר, ומת⁶⁹, האיש אשר שכב עמה לברו".
 38 רבי יאשיה אומר שחובת המיתה, "ומתו", מוטלת על
 39 הצירוף של "שניהם" כאחד, ולכן חייבים שניהם להיות
 40 בני-עונשין, ואילו רבי יונתן סובר, שאין צורך לצרפם,
 41 וחובת המיתה מוטלת על כל אחד מהם בנפרד – "אחד
 42 אחד בפני עצמו" – "ומת האיש... לבדו".

43 ה"צריכותא" שבמחלוקת זו, לפי פירוש רש"י
 44 בסוגיא⁷⁰ היא: הקטנה, לא זו בלבד שהיא "אינה
 45 שווה" לגדול בעונשין, אלא שהיא כלל אינה בגדר
 46 עונשין, ולכן ניתן היה לומר, שבמקרה זה מסכים רבי
 47 יאשיה עם דעת רבי יונתן, שלמרות שאין מתקיים
 48 התנאי של "שניהם כאחד" עדיין מוטלת החובה על
 49 הגדול, כיון שאי-הענשת הקטנה אינה סותרת ל"צירוף
 50 שניהם כאחד", כי הם כלל אינם ניתנים לצירוף⁷¹.

י.

החידוש שבמחלוקת בענין קרבן פסח

51 החידוש שישנו במחלוקת לגבי פסח, אשר בגללו

1 לקרנות⁵⁹: "ולקח מדם הפר ומדם השעיר⁶⁰. שיהיו
 2 מעורבין (מזים אותם ביחד על קרנות המזבח) – דברי
 3 רבי יאשיה, ורבי יונתן אומר, מזה בפני עצמו ומזה
 4 בפני עצמו".

5 פרו של הכהן הגדול ביום הכיפורים הוא קרבן
 6 יחיד⁶¹, והשעיר "אשר לעם"⁶² הוא קרבן ציבור, אך
 7 למרות זאת סובר רבי יאשיה שמצרפים ומערבים אותם
 8 יחד.

9 חידוש נוסף יש במחלוקת זו של "מערבין לקרנות"
 10 על פני ענין המקלל: דבריו של רבי יאשיה בענין
 11 המקלל, שללא הלימוד המיוחד יודעים את האיסור רק
 12 אם קילל "אביו ואמו", אינם מחייבים שמדובר רק
 13 במקרה שמקללם בבת אחת, באותו דיבור, אלא אף
 14 כאשר מקללם בזה אחר זה. וחידושו של הפסוק הוא
 15 שהאדם חייב אף כאשר קילל את אביו או את אמו
 16 בלבד.

17 כלומר, ה"צירוף" במקרה זה הוא צירוף של
 18 שניהם, אביו ואמו, אך גם כאשר מקללם בזה אחר זה,
 19 וה"חלוקה ופירוט" במקרה זה היא כאשר מקלל רק
 20 אחד מהם.

21 ואילו בענין "מערבין לקרנות", סוברים כולם,
 22 שצריך להזות את שניהם על קרנות המזבח. המחלוקת
 23 היא, האם "מערבין" – את שניהם בבת אחת, או מזים
 24 אותם בזה אחר זה. ולפיכך יש כאן חידוש בשיטת רבי
 25 יאשיה בענין "מערבין לקרנות", כי כאן מערבין את דם
 26 הפר ביחד עם דם השעיר⁶³.

27 מצד שני, יש חידוש גם בשיטתו של רבי יונתן
 28 בענין "מערבין לקרנות"⁶⁴: כאמור לעיל, השעיר הוא

(59) יומא נז, ס"ב ואילך. ורש"י.

(60) אחרי טו, יח.

(61) גם את"ל שיש בו גדר דקרבן צבור (כנ"ל הערה 19) פשוט שאינו דומה כלל להשעיר שהוא קרבן צבור ממש.

(62) אחרי שם, טו.

(63) להעיר מתוס' יומא שם (נח, א ד"ה רבי יונתן) דלולי הדרשה ד"אחת" גם ר' יאשיה ה' מודה דאין מערבין "כי היכי דלפני ולפנים ובהיכל נותן מזה בעצמו ומזה בעצמו". ויומקת עפ"י המבואר בפנים.

(64) עפ"י המבואר בפנים – דחידוש הן בדעת ר' יאשיה והן בדעת ר' יונתן – יומקת זה שבגמרא שם קס"ד דר' יונתן הוא דס"ל מערבין לקרנות (משום דרדיש "אחת") ור' יאשיה ס"ל אין מערבין – וכקושיית התוס' (שבערה הקודמת), עיי"ש.

(65) ובפרט את"ל (כנ"ל הערה 19) דהפר יש בו גדר דקרבן צבור (משא"כ במקלל, דשניהם יחידים, אן סברא לצרפם).

(66) קידושין י, רע"א. ורש"י.

(67) פרש"י שם ד"ה שניהם. וראה לקמן הערה 70.

(68) תצא כב, כב.

(69) שם, כה.

(70) ד"שניהם שווים" פירושו (דשניהם) "בני עונשין".

וגם לפר"ת שם (בתוד"ה עד) ד"שניהם שווים" היינו "במיתה אחת", ולמעוטי הבא על קטנה המאורסה שאינה "באותה מיתה שאם היתה גדולה בסקילה" [משא"כ הבא על קטנה נשואה חייב גם לר' יאשיה, כי שניהם שווים "באותה מיתה" (תנן) כי "אם היתה גדולה היתה נמי בחנק"] – מתאים הצריכותא שבפנים.

כי מכיון שהקטנה אינה בת עונשין, וזה ש"שניהם שווים" או אינם שווים "באותה מיתה" הוא [לא שווים בפונטל "במיתה אחת", כ"א] רק "בכח", שאם היתה גדולה כו" – נמצא, שה"צירוף" וה"כלל" בנדרו"ז הוא רק "בכח". והחידוש (בדעת ר' יאשיה) בזה הוא בב' הקצוות: (א) הבא על קטנה נשואה חייב משום ש"שניהם שווים" – היינו שאוליגן גם בתר כלל ש"בכח". (ב) כחסר ב"כלל" זה – אף שהוא רק חסרון "בכח" – ג"כ מבוטל ה"כלל" (והחייב מיתה שעל הגדול).

(71) מעין דוגמא לדבר: מתי' שלא לשמה כו' רק במינה פוסל (זבחים

ג, א).